

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 8 lutego 1979 r.

w sprawie rozdzielnictwa wyrobów.

Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 1 dekretu z dnia 29 października 1952 r. o gospodarowaniu artykułami obrotu towarowego i zaopatrzenia (Dz. U. z 1952 r. Nr 44, poz. 301, z 1956 r. Nr 54, poz. 244 oraz z 1971 r. Nr 12, poz. 115), § 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 listopada 1956 r. w sprawie określenia organów administracji państwowej, na które przechodzą niektóre uprawnienia Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i jej Przewodniczącego (Dz. U. z 1956 r. Nr 58, poz. 270, z 1957 r. Nr 49, poz. 238, Nr 50, poz. 245 oraz z 1958 r. Nr 22, poz. 94), § 20 uchwały nr 115 Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 1969 r. w sprawie współpracy naczelnych i centralnych organów administracji państwowej w sprawach planistycznych (Monitor Polski Nr 30, poz. 225 i Nr 40, poz. 333) oraz § 1 pkt 1 zarządzenia nr 21 Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 lutego 1959 r. w sprawie zlecenia Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów czasowego wykonywania niektórych uprawnień Prezesa Rady Ministrów (Monitor Polski Nr 17, poz. 73) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zarządzenie określa zasady:

- 1) ustalania wykazu wyrobów rozdzielanych,
- 2) trybu sporządzania planów rozdziału i ich zmiany,
- 3) odstępowań przydziałów wyrobów rozdzielanych i ograniczeń w zakresie używania tych wyrobów na określone cele.

2. Zarządzenie nie dotyczy:

- 1) rozdzielnictwa wyrobów objętych wykazem, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, jeżeli są one dostarczane według listy z importu uzupełniającego z państw zaliczonych do II obszaru płatniczego,
- 2) maszyn, urządzeń i środków transportu, których rozdzielnictwo jest uregulowane odrębnymi przepisami.

§ 2. 1. Wykaz wyrobów rozdzielanych oraz listę imiennych odbiorców tych wyrobów ustala Komisja Planowania przy Radzie Ministrów w instrukcjach dotyczących opracowania projektów rocznych narodowych planów społeczno-gospodarczych. W wykazie określa się również, którzy ministrowie będą dokonywać rozdziału wyrobów, oraz wskazuje jednostki obrotu towarowego, wykonujące funkcje zbytu wyrobów rozdzielanych.

2. Wykaz wyrobów rozdzielanych ustala się według zbiorczych grup wyrobów określonych w systematycznym wykazie wyrobów.

3. Lista imiennych odbiorców wyrobów rozdzielanych jest sporządzana w układzie obejmującym ministerstwa, centralne urzędy, centralne związki spółdzielni oraz Centralny Związek Rzemiosła.

4. Imiennym odbiorcą może być również zjednoczenie albo inna jednostka otrzymująca roczny przydział dużych ilości danego wyrobu rozdzielanego. W tym wypadku pozostałe zjednoczenia i inne jednostki danego mini-

sterstwa (centralnego urzędu lub centralnego związku spółdzielni) zalicza się do drobnych odbiorców, o których mowa w § 3 ust. 1.

§ 3. 1. Jeżeli jednostki wymienione w § 2 ust. 3 nie zostały zaliczone do imiennych odbiorców danego wyrobu rozdzielanego, nadzorowane przez te jednostki przedsiębiorstwa i inne jednostki państwowe oraz spółdzielnie nie zaliczone do imiennych odbiorców centralnego związku zalicza się do drobnych odbiorców.

2. Drobni odbiorcy są zaopatrywani w wyroby rozdzielane bez przydziałów, na podstawie umów zawieranych z właściwymi jednostkami obrotu towarowego.

§ 4. 1. Przydział określa ilość wyrobów rozdzielanych, którą dostawca jest obowiązany sprzedać, a odbiorca upoważniony zakupić w ciągu roku. Przydział jest ważny w roku, na który został wydany. W uzasadnionych wypadkach (np. w razie cykliczności lub sezonowości produkcji) minister rozdzielający wyroby może podzielić roczny przydział na poszczególne kwartały i miesiące roku. Wielkość i terminy dostaw wyrobów w ramach przydziału rocznego są ustalane w umowach sprzedaży (dostawy).

2. Przydziały sporządza się na zbiorcze grupy wyrobów rozdzielanych, zwane „grupami przydziałowymi“.

§ 5. 1. Sprzedaż (dostawę) wyrobów rozdzielanych zalicza się na poczet przydziału roku ich wykonania.

2. Przepis ust. 1 nie narusza postanowień § 82 ogólnych warunków umów sprzedaży i umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej, stanowiących załącznik do uchwały nr 192 Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 1973 r. w sprawie umów sprzedaży oraz umów dostawy między jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski z 1973 r. Nr 36, poz. 218, z 1974 r. Nr 9, poz. 65 i z 1976 r. Nr 29, poz. 128).

§ 6. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej, które produkują lub zakupują w kraju wyroby rozdzielane, oraz przedsiębiorstwa handlu zagranicznego, które zakupują je za granicą mogą sprzedawać te wyroby wyłącznie właściwym jednostkom obrotu towarowego, wymienionym w wykazie wyrobów rozdzielanych, o których mowa w § 2 ust. 1, albo właściwym branżowo i terenowo jednostkom sprzedaży hurtowej lub — na zlecenie jednostek obrotu towarowego — jednostkom posiadającym przydziały.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy wyrobów z importu uzupełniającego z państw zaliczonych do II obszaru płatniczego.

§ 7. 1. Na podstawie wykazu wyrobów rozdzielanych, w ciągu 15 dni od jego ustalenia przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów, ministrowie rozdzielający wyroby w porozumieniu z imiennymi odbiorcami ustalają wykazy grup przydziałowych i przekazują je imiennym odbiorcom oraz Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

2. W uzasadnionych wypadkach minister rozdzielający może upoważnić kierownika jednostki będącej imiennym odbiorcą, otrzymującej przydziały największych ilości wyrobów rozdzielanych, do rozdziału tych wyrobów między pozostałych imiennych odbiorców.

§ 8. 1. Imienni odbiorcy wyrobów rozdzielanych są obowiązani przedstawiać ministrom rozdzielającym roczne zapotrzebowania i uzasadnienia zużycia, w układzie według poszczególnych grup przydziałowych, w sposób

i w terminach określonych w instrukcjach dotyczących opracowania projektów rocznych narodowych planów społeczno-gospodarczych.

2. Za zgodą ministra rozdzielającego roczne zapotrzebowania i uzasadnienia zużycia mogą być sporządzone w układzie według zbiorczych grup wyrobów rozdzielanych.

§ 9. 1. Na podstawie rocznych zapotrzebowań i uzasadnień zużycia wyrobów rozdzielanych oraz własnego rozważania potrzeb odbiorców i możliwości ich zaspokojenia ministrowie rozdzielający sporządzają i przekazują imiennym odbiorcom:

- 1) projekty przydziałów wyrobów rozdzielanych, obejmujących planowane dostawy z produkcji lub innych źródeł krajowych oraz z importu z państw zaliczonych do I obszaru płatniczego,
- 2) propozycje co do wielkości importu uzupełniającego z państw zaliczonych do II obszaru płatniczego.

2. Imienny odbiorca może zgłosić zastrzeżenia do projektów przydziałów w ciągu 15 dni od daty ich otrzymania.

§ 10. 1. W razie nieuwzględnienia przez ministra rozdzielającego zastrzeżeń do projektów przydziałów sporządza się protokół rozbieżności.

2. Minister rozdzielający przesyła protokół rozbieżności wraz z resortowym projektem rocznego planu społeczno-gospodarczego do Komisji Planowania przy Radzie Ministrów.

§ 11. 1. Komisja Planowania przy Radzie Ministrów rozpatruje protokoły rozbieżności w trakcie prac nad projektem rocznego narodowego planu społeczno-gospodarczego i przygotowuje odpowiednie wnioski.

2. Rozbieżności nie uzgodnione w trakcie opracowywania projektu planu, o którym mowa w ust. 1, przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów przedstawia do rozstrzygnięcia Radzie Ministrów, załączając je do projektu rocznego narodowego planu społeczno-gospodarczego.

§ 12. 1. W terminie 10 dni od dnia powzięcia przez Radę Ministrów uchwały w sprawie rocznego narodowego planu społeczno-gospodarczego ministrowie rozdzielający wyroby lub z ich upoważnienia naczelnicy dyrektorzy właściwych zjednoczeń (jednostek równorzędnych) ustalają dla imiennych odbiorców roczne przydziały wyrobów rozdzielanych i przekazują je:

- 1) imiennym odbiorcom w celu sporządzenia rozdziałników dla jednostek podległych i nadzorowanych,
- 2) właściwym jednostkom obrotu towarowego w celu zawarcia umów sprzedaży lub umów dostawy na ządanie odbiorców.

2. Ustalenie ilości wyrobów rozdzielanych, przeznaczonych na eksport, wymaga uprzedniego uzgodnienia z Ministrem Handlu Zagranicznego i Gospodarki Morskiej, a wyrobów rozdzielanych, przeznaczonych na zaopatrzenie ludności — z Ministrem Handlu Wewnętrznego i Usług.

3. Przepis ust. 1 dotyczy również wyrobów rozdzielanych, których bilanse zatwierdza Rada Ministrów. W tym wypadku określone w bilansach wielkości planowanych dostaw traktuje się jako przydziały roczne.

§ 13. Jeżeli ze względu na terminy wyprzedzeń składania zamówień zawarcie umów sprzedaży lub dostawy następuje przed ustaleniem rocznych przydziałów, ministrowie rozdzielający lub z ich upoważnienia właściwe jednostki obrotu towarowego powinni przyznać imiennym odbiorcom przydziały zaliczkowe do wysokości 50% przydziałów zrealizowanych w roku poprzedzającym rok objęty planem.

§ 14. 1. Imienni odbiorcy wyrobów rozdzielanych sporządzają w ciągu 10 dni od daty otrzymania przydziałów rocznych rozdzielniki obejmujące co najmniej 90% ilości przydzielonych im wyrobów rozdzielanych, zatrzymując pozostałe ilości jako rezerwy resortowe.

2. W rozdzielnikach wymienia się ilości wyrobów rozdzielanych przyznane poszczególnym zjednoczeniom i jednostkom równorzędnym.

3. Rozdzielniki przesyła się jednostkom, o których mowa w ust. 2, właściwym ministrom rozdzielającym oraz nadzorowanym przez nich właściwym jednostkom obrotu towarowego.

4. W ramach ustalonych rozdzielników ministrowie rozdzielający lub upoważnione przez nich jednostki obrotu towarowego mogą wystawiać zjednoczeniom i jednostkom równorzędnym asygnaty uprawniające do nabycia wyrobów rozdzielanych.

§ 15. 1. W ciągu 10 dni od daty otrzymania rozdzielników naczelni dyrektorzy zjednoczeń i jednostek równorzędnych sporządzają rozdzielniki dla zgrupowanych, nadzorowanych lub zrzeszonych jednostek.

2. Przepisy § 14 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 16. 1. Rezerwy resortowe powinny być rozdzielane przez imiennych odbiorców w trybie i w terminach uzgodnionych z właściwymi ministrami rozdzielającymi.

2. Właściwa jednostka obrotu towarowego jest obowiązana w terminie do dnia 31 października każdego roku zgłosić ministrowi rozdzielającemu rezerwy bilansowe wyrobów rozdzielanych, nie wykorzystane na dodatkowe przydziały, w celu uzyskania decyzji co do sposobu wykorzystania tych rezerw.

§ 17. 1. Imienni odbiorcy wyrobów rozdzielanych mogą kierować do ministrów rozdzielających lub upoważnionych przez nich jednostek obrotu towarowego uzasadnione wnioski o przyznanie dodatkowych przydziałów.

2. Dodatkowy przydział może być przeznaczony na wykonanie określonych zadań ponadplanowych, a zwłaszcza ponadplanowej produkcji eksportowej lub rynkowej albo produkcji zaopatrzeniowej warunkującej wykonanie ponadplanowej produkcji eksportowej lub rynkowej.

3. Wniosek o przyznanie dodatkowego przydziału opiniuje właściwa jednostka obrotu towarowego, a decyzję w sprawie przyznania lub odmowy przyznania dodatkowego przydziału podejmuje minister rozdzielający.

4. Jeżeli uchwała Rady Ministrów, decyzja Prezydium Rządu albo zarządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie dodatkowych zadań produkcyjnych określają rodzaje i ilości wyrobów rozdzielanych, przeznaczonych na wykonanie tych zadań, należy niezwłocznie przyznać dodatkowe przydziały.

§ 18. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej mogą odstępować przydziały i asygnaty lub nabyte już wyroby rozdzielane:

1) bez zgody jednostki nadrzędnej, jeżeli odstąpienie następuje:

- a) na rzecz przedsiębiorstwa nadzorowanego przez tę samą jednostkę nadrzędną,
- b) na rzecz spółdzielni zrzeszonej w tym samym związku spółdzielni,
- c) na rzecz przedsiębiorstwa, niezależnie od jego podporządkowania organizacyjnego, z przeznaczeniem na wykonanie produkcji kooperacyjnej,

2) po uprzednim uzyskaniu zgody jednostki nadrzędnej, jeżeli odstąpienie ma nastąpić na rzecz jednostki nadzorowanej przez inną jednostkę nadrzędną tego samego lub innego resortu albo z przeznaczeniem na inne cele niż wymienione w pkt 1 lit. c).

2. Odstąpienie przydziału, asygnaty lub nabytych już wyrobów rozdzielanych jednostce zgrupowanej w innym resorcie (związku spółdzielni) na inne cele niż wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. c) wymaga także uprzedniej zgody właściwego imiennego odbiorcy.

3. Jednostki gospodarki uspołecznionej powinny informować właściwe jednostki obrotu towarowego o odstąpieniu przydziałów (wyrobów rozdzielanych) w wypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. c), pkt 2 oraz ust. 2.

§ 19. 1. Ministrowie rozdzielający powinni w miarę potrzeby przeprowadzić w I kwartale roku, na który dokonano przydziału, analizę przydziałów przyznanych poszczególnym imiennym odbiorcom, biorąc pod uwagę:

- 1) faktyczne zużycie wyrobów rozdzielanych w roku ubiegłym i przewidywane zużycie w roku objętym planem,
- 2) ilość sprzedanych (dostarczonych) wyrobów rozdzielanych w roku ubiegłym,
- 3) faktyczny stan zapasów wyrobów rozdzielanych na koniec roku ubiegłego i przewidywany stan zapasów na koniec roku, na który dokonano przydziału.

2. W zależności od wniosków wynikających z prac analitycznych, o których mowa w ust. 1, dokonuje się zwiększenia lub zmniejszenia przydziałów przyznanych poszczególnym imiennym odbiorcom.

§ 20. 1. Zasady sprzedaży wyrobów rozdzielanych przez powszechną sieć detaliczną dla ludności, rzemiosła oraz jednostek gospodarki uspołecznionej i nie uspołecznionej ustala Minister Handlu Wewnętrznego i Usług.

2. Zaopatrzenie jednostek drobnej wytwórczości nadzorowanych i koordynowanych przez Ministra Handlu Wewnętrznego i Usług w wyroby rozdzielane niezbędne do świadczenia usług dla ludności odbywa się na podstawie odrębnych przepisów.

§ 21. 1. Ministrowie rozdzielający wyroby powinni zawierać — w miarę potrzeby — z kierownikami jednostek, o których mowa w § 2 ust. 3, będącymi odbiorcami wyrobów rozdzielanych, porozumienia ustalające warunki ograniczania albo zaprzestania używania tych wyrobów na określone cele.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do zjednoczeń (jednostek równorzędnych i właściwych jednostek obrotu towarowego) upoważnionych do rozdzielania wyrobów rozdzielanych oraz zaliczonych do imiennych odbiorców tych wyrobów.

3. W porozumieniach zawieranych stosownie do przepisów ust. 1 i 2 należy:

- 1) określić cele zużycia, na które należy ograniczyć lub zaprzestać używania wyrobów rozdzielanych,
- 2) wskazać zasady racjonalnego wykorzystania wyrobów rozdzielanych,
- 3) określić możliwości zastępowania wyrobów rozdzielanych innymi, bardziej dostępnymi wyrobami, ze wskazaniem źródła ich nabycia,
- 4) ustalić, w jakich wypadkach dostawcy wyrobów rozdzielanych mogą uzależniać ich sprzedaż od wskazania przez kupującego celu, na jaki wyrób jest przeznaczony, lub odmówić sprzedaży, jeżeli wyroby miałyby być stosowane niezgodnie z zawartym porozumieniem.

4. Nie można zakazać lub ograniczyć stosowania wyrobów, jeżeli ich użycie jest ustanowione Polską Normą lub innymi przepisami, wydanymi przez właściwe organy, albo wynika z umów i porozumień międzynarodowych.

5. Porozumienia, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być aktualizowane w miarę zmian zachodzących w sferze produkcji, obrotu i zużycia wyrobów rozdzielanych.

§ 22. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o ministrach rozdzielających, należy przez to rozumieć także kierowników urzędów centralnych, którym stosownie do przepisu § 2 ust. 1 powierzono rozdzielnictwo określonych wyrobów.

§ 23. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 2 kwietnia 1963 r. w sprawie przydziałów, rozdzielników i uzgodnień dostaw oraz ogólnych warunków dostaw w obrocie krajowym pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Monitor Polski z 1963 r. Nr 34, poz. 172, z 1964 r. Nr 73, poz. 343, z 1965 r. Nr 64, poz. 355, z 1966 r. Nr 57, poz. 276 oraz z 1973 r. Nr 36, poz. 218),
- 2) zarządzenie Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 8 grudnia 1969 r. w sprawie bilansowania i rozdzielnictwa materiałów (Monitor Polski Nr 52, poz. 407).

§ 24. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 1 marca 1979 r.

Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie
Ministrów: *T. Właszczyk*